

SIMONTORNYAI HÍREK

XXIII. évfolyam 8. szám
2024. augusztus

AZ ÖNKORMÁNYZAT HIVATALOS LAPJA

Ára:
200 Ft

KITÜNTETETTEK 2024

VÁROSNAPO 2024

VÁROSNAP 2024

Simontornya várossá avatásának 29. évfordulóját ünnepeltük július 6-án.

A városnapra hangolódva július 5-én, pénteken este Roy és Ádám lépett színpadra a Vár téren, majd egy könnyed hangulatú utcabál vette kezdetét a Vagabund zenekarral.

Július 6-án 17.00 órakor kezdődött a vár udvarán az ünnepi testületi ülés, ami mindig lehetőséget ad arra, hogy egy pillanatra megálljunk és az elmúlt időszakról számot adjunk, köszönetet mondjunk.

Elsőként Orbán Attila, a Tolna Vármegyei Közgyűlés alelnöke, majd Steinberg testvérvárosunk polgármestere, Andreas Grüner és végül Torma József polgármester köszöntötték a megjelenteket és mondtak ünnepi beszédet.

A megbecsülés és tisztelet jeléül a képviselő-testület döntése alapján Torma József polgármester és Kovács Lászlóné dr. Molnár Brigitta jegyző kitüntetések adományozott Simontornya azon jeles polgárainak, akik kiemelkedően sokat tettek a városért.

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testületének a városi kitüntető díjak alapításáról és adományozásáról szóló 13/1995. (VII. 20.) önkormányzati rendelete szerint Simontornya Város Díszpolgára cím annak az állampolgárnak adományozható, aki Simontornya város érdekében kifejtett kiemelkedő jelentőségű tevékenységével, vagy egész életművével olyan általános elismerést szerzett, amely egyértelműen hozzájárult a település fejlődéséhez, értékei megőrzéséhez, polgárai életkörülményei-

nek javulásához, a város jó hírnevének öregbítéséhez, továbbá példamutató emberi magatartás miatt egyébként személye, vagy annak emléke köztisztelőben áll. A díszpolgári cím négyévente egy alkalommal adományozható.

Simontornya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete „SIMONTORNYA DÍSZPOLGÁRA” posztumusz címet adományozta **TÓTHNÉ UNGHY ILONA** asszonynak értéktérítő helytörténeti munkájáért, emberöltőn át gyakorolt pedagógiai munkájáért és a közéletben való részvételéért.

Tóthné Unghy Ilona 1954. április 22-én született Tápiószelén. Pályáját Kállón kezdte 1973-ban, majd a fürgei általános iskolába került 1977-ben, ekkor szerezte meg Egerben a magyar-történelem szakos diplomáját. 1979-től Simontornyán tanított, 1997-től igazgatóhelyettesként, gimnáziumi tagozatvezetőként dolgozott. 1997-ben pedagógia szakos középiskolai tanár végzettséget, 2003-ban közoktatási vezető szakvizsgát tett. 2008-tól 2013-ig az intézmény igazgatója volt. Fontosnak tartotta a társadalmi szerepvállalást is, közösségének mindig aktív polgára volt. 1998-tól a Simontornya Múltjáért Alapítvány elnöke, 1998 és 2006 között a Simontornyai Hírek szerkesztője, 2002 és 2014 között önkormányzati képviselő, a humánpolitikai bizottság tagja. Iskolai és közéleti tevékenységein túl számos, a közösség számára igen jelentős tudományos munkát végzett. Tizenkilenc Simontornyáról szóló helytörténeti témájú könyvet adott ki. Kutatta a simontornyai katolikus és református népiskola történetét, tanulmányt írt a zsidóságról, a börgyáralapító Fried-család történetéről, a krónikáiról dr. Kiss Istvánról, a Pillich családról. Lejegyezte Zsigmond Tiborné dr. életútját. 2007-ben a gimnázium jubileumi kiadványát jelentette meg, majd a Simontornya kis tükörét. Emlékkönyvet szerkesztett a simontornyai tanítóknak, tanároknak, óvodapedagógusoknak, a börgyárnak, a SIMOVILL-nak, Simontornya zenei életének, az 1956-os helyi vonatkozású eseményeknek. A város 20. születésnapjára adta át három kötetes munkáját, Simontornya képes krónikáját. Legutoljára készítette el szülőfalujának, Erdőtarcsának monográfiáját. Díjai: Közművelődésben végzett kiváló munkájáért miniszteri dicséret, Simontornyáért díj (2000), Tolna megye kiváló közalkalmazottja díj (2008), „Az áldozatok arca” fődíj (Holocaust Közalapítvány 2009), Emléktábla a Helytörténet Háza falára (2021). A díjat gyermekei vették át.

Simontornya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete „SIMONTORNYÁÉRT” kitüntető díjat adományozta a **GÜNTHER PFÜRER** úrnak. Steinberg testvérvárosunk korábbi polgármesterének kiemelkedő szerepe volt a településeink közötti baráti kapcsolat kialakításában és ápolásában. Az öregfiúk labdarúgók közötti több évtizeden átívelő sportbaráti találkozások, barátságos mérkőzések megszervezése, testvérvárosi delegációk fogadása köszönhető neki.

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testülete „GYERMEKEINKÉRT” kitüntető címet adományozta **SZABADINÉ LUKÁCS MÁRIA** asszonynak több évtizedes kimagasló pedagógiai tevékenységéért.

Szabadiné Lukács Mária 1986-ben szerzett pedagógusi diplomát rajz-földrajz szakosként. 1985 óta a simontornyai iskola tanári karának tagja. Tanárként, osztályfőnökként, szakkörök vezetőjeként folyamatos kapcsolatban áll a gyermekekkel. Kreativitásával, díszítéseivel folyamatosan szépítette az iskola környezetét. Köszönjük önzetlen munkáját.

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testülete „GYERMEKEINKÉRT” posztumusz kitüntető címet adományozta **SZILÁDINÉ KOVÁCS GYÖNGYI** asszonynak.

Gyöngyi óvó néni 1980-ban kezdte meg pályafutását a simontornyai óvodában. 43 évig a gyermekek között, a gyermekekért tevékenykedett, hivatását szívvel-lélekkel végezte. Méltósággal viselt, súlyos betegsége miatt 2023. október 22-én elhunyt. Tisztelettel és szeretettel emlékezünk Gyöngyi óvó néniére. A kitüntető címet lánya, Renáta vette át.

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testülete az „ÉV KÖZSZOLGÁLATAÉRT” címet adományozta **FRIDRICH GYÖRGYNÉ** asszonynak.

Marika 46 éve dolgozik egészségügyi területen városunkban. 13 évig a bölcsődében, majd ezt követően immár 33. éve a 2. számú háziorvosi rendelőben a Templom utca 4. szám alatt, asszisztensként. Köszönjük lelkiismeretes munkáját!

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testülete „SIMONTORNYA SPORTJÁÉRT” címet adományozta **BEIDEK ATTILA** úrnak Simontornya sportmúltjához és sporthírnevéhez méltó sportteljesítménye elismeréseként. Attila 10 éves korától igazolt játékosként volt a simontornyai csapat hálójára. 20 év aktív játékot követően váltott és játékközvetítőként irányította a foci pályán zajló eseményeket még 15 évig. Gratulálunk teljesítményéhez!

Simontornya Város Önkormányzata Képviselő-testülete „SIMONTORNYA SPORTJÁÉRT” címet adományozta **CSEH LÁSZLÓ** úrnak Simontornya sportmúltjához és sporthírnevéhez méltó sportteljesítménye elismeréseként. Cseh László, akit a pályáról mindenki Gujdárként ismer, 12 éves korától védte az STC csapatának kapuját. 50 évesen az öregfiúk csapatából vonult vissza aktív pályafutásától. Számos kispályás bajnokság legjobb kapusa cím birtokosa. Gratulálunk teljesítményéhez!

Simontornya város polgármestere és jegyzője Simontornya Város Önkormányzatának intézményében, az Őszikék Szociális Szolgáltató Központban kifejtett kiemelkedő munkájáért **ELISMERŐ OKLEVÉLLEL** díjazta **POLOVICS ÁGNES** asszonyt. Köszönjük a lelkiismeretes munkáját, kitartását és a nyugdíjas éveire jó pihenést kívánunk!

ELISMERŐ OKLEVÉLLEL díjazta továbbá a Fried Művelődési Ház és Könyvtár könyvtárosát, **PESTI ISTVÁNNÉ** asszonyt. Köszönjük Anna önzetlen munkáját és nyugdíjba vonulása után továbbra is számítunk rá!

A képviselő-testület annak érdekében, hogy a tradicionális simontornyai szőlő- és borkultúra tovább élését segítse, a helyi termelők munkáját erkölcsileg elismerje és támogassa, „SIMONTORNYA VÁROS BORA” díjat alapított.

A szakértői bizottság véleménye alapján a képviselő-testület az idei évben „SIMONTORNYA VÁROS VÖRÖSBORA” címet **SCHWEIGERT GYÖRGYNEK** adományozta 2023-as évjáratú kékfrankos, arany minősítésű boráért.

Folytatás a következő oldalon.

Simontornya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a városért végzett tevékenysége elismeréseként oklevelet nyújtott át **CSŐSZ LÁSZLÓ** és **KÖRTÉS ISTVÁN** képviselő uraknak, akik 30 éve önkormányzati képviselőként tagjai a képviselő-testületnek. Együttel gratulálunk is mindkettőjüknek, mert a június 9-i választásokon a választópolgárok ismét bizalmat szavaztak nekik és újabb öt év képviselő munka vár rájuk.

A szakértői bizottság véleménye alapján a képviselő-testület az idei évben „SIMONTORNYA VÁROS ROZÉ BORA” címet **CSANAKI PÉTERNEK** adományozta 2023-as évjáratú cuvée rozé, arany minősítésű boráért.

Az ünnepi ülés zárásaként a város díjnyertes borait lehetett megkóstolni. A meghívott vendégek és a díjazottak díszvacsorán vehettek részt a napközi ebédlőjében.

21.00 órakor a sokak által kedvelt Magna Cum Laude koncertezett a nagyszínpadon. Rengeteg látogató élvezhette, énekelhette az ismert slágereket.

23.00 órától, ahogy azt már megszokhattuk tőlük, a Hangszerelem Zenestúdió népszerű rock slágerekkel fergeteges hangulatot teremtett a sátorban.

Köszönet illeti meg mindazokat, kik a szervezésben, előkészületekben a rendezvény lebonyolításában és utómunkálatokban részt vettek.

G.H.H.

Közben a vár előtti téren ugrálóvár várta a gyerekeket, a színpadon a Bum-bum zenekar és Ricsi bohóc szórakoztatta a kicsiket és szüleiket egyaránt.

19.00 órától Seres Brothers páros adott koncertet.

CSODÁLATOS ZENEI ÉLMÉNNYEL GAZDAGODTUNK!

A Bársony Bálint és a Magyar Rhapsody Projekt 2014-ben azzal a küldetéstudattal vállalt szerepet a hazai kultúrszférában, hogy zenéjével erősítse nemzeti identitásunkat és tisztelegjen nagy magyar zeneszerzőink, népdalgyűjtőink előtt. A zenekar a Kárpát-medencei ősi hangszerek mellett modern hangszereket is használ, így egyszerre jelenik meg alkotásaikban a múlt és a jelen zenei hangulatainak rezgése. Az Erkel- és Fonogram-díjas szaxofonos és zeneszerző Bársony Bálint által vezetett együttes az elmúlt tíz évben két nagylemezt, 16 videóklipet, és 5 koncertfilmet jelentetett meg, emellett pedig állandó fellépője nemzetünk legnagyobb határon túli, külföldi és hazai kulturális eseményeinek.

A zenekar tagjai: Elek Norbert – zongora, ének, tekerőlant, ősi dobok (Oscar-díjas filmalkotások hangszerelője, A Tűzijátékok zeneszerzője), Rieger Attila – gitár, vokál, kobza (Fonogram-díjas jazzgitárművész – tanár), Máthé László – basszusgitár, hegedű, nagybőgő, vokál (Prima Prissima-díjas művész – tanár), Tar Gergely – ütőhangszerek, hang drum, ősi dobok, vokál (Fonogram-díjas dobművész, hazánk legtöbbet foglalkoztatott ütőhangszere), Hidász Tamás – dob, ének, vokál. (Több nemzetközi jazzdob versenyen I. helyezéssel kitüntetett dobművész – tanár).

A program a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósul meg.

G.H.H.

Borforgató

Egy felejthetetlen este várt a Vár falai közt mindazokra, akik szeretik az irodalmat és a bort, a jó társaságot és a zenét.

Az előadáson boros történeteket hallottunk híres nagyivóktól, sok zenével.

Az emberiség egyik legkedveltebb és legfontosabb nedűje a bor, amely nem csupán ízével és illatával hat, hanem kultúránk, hagyományaink és életünk fontos részévé is vált az évszázadok alatt. Voltaire szerint: Az emberiség három legnagyobb ajándéka az irodalom, a bor és a szerelem. Ezekről mesélnek a magyar irodalom legnagyobb alakjai is az előadáson: Arany János, Petőfi Sándor, Kölcsey Ferenc, Gárdonyi Géza, Krúdy Gyula, Ady Endre, Márai Sándor és Hamvas Béla. Ki-ki a maga módján.

Hiszen, ahogy a bornak rengeteg íze, illata és zamata van, úgy más-más módon inspirálta ez a csodás nedű a legnagyobbakat, akik megverselték és megírták a bor mámorát, filozófiáját, vagy fogyasztásának művészi módját.

Korok, stílusok, érzések, hangulatok és filozófiák kocsonyásodnak össze ezekben az irodalmi alkotásokban, mint egy jó pár éves

aszúszenciában. Az írások néha filozofikusan, máskor humorral segítenek továbbgondolni az élet mélyebb értelmét.

A Canarro zenekar két csodálatos muzsikusa, Szakál Tamás hegedűn, Jakab Viktor gitáron, az érzelmeket, hangulatokat varázsolta körénk, míg a szövegeket Ódor Kristóf színművész tolmácsolta. A műsort Mohácsi Szilvia szerkesztette.

G.H.H.

Amatőr alkotók kiállítása

2024. július 5-én megnyílt a XXVII. SIMONTORNYAI AMATŐR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK bemutató kiállítása. Nem is gondolnánk, hogy milyen sok ügyes kezű ember él köztünk. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a minden évben megrendezésre kerülő kiállítás, ahol betekintést nyerhetünk a hétköznapi emberek alkotásaiba. A kiállítást Gyurkó Gábor nyitotta meg és közreműködtek Beidekné Bölcsföldi Mária felkészítésével a harmadik osztályos tanulók is. A kiállítást Gyurkóné Tóth Irén, Gyurkó Gábor és Vácziné Horváth Anikó szervezte. Gratulálók a szép munkákhoz!

Balassa Patrik Norman: rajz, Bánáti Alexandra: kézműves munkák, Csapóné Adorján Anita: horgolás, varrás, Fridrik Magdolna: népviselet jellegű ruha, Gara Brigitta: akril festmény, Gyenei Lászlóné: lézervágott, gravírozott alkotások, Gyurkó Gábor: diófapác-rajz, Gyurkóné Tóth Irén: rajz, pasztellkép, Hajcskó-Császár Hajnalka: bőrműves tárgyak, Ható Csilla: festmény, Horváth Mária: festmény, Horváth Veronika: fonalgrafika, Klárné Horváth Bianka: dekoráció, Koczásné Horváth Gabriella: horgolás, Kovács Zoltánné: festmény, rajz, Kőnig Nándorné: szalmakép, festmény, Könyvtári Horgolda: horgolás, Lendvai Mária: festmény, Major Istvánné: kézimunka, Mészárosné Obernyik Ilona: rajz, Ószikék Idősek Otthona: kézműves munkák, Ószikék Nappali Idősek Klubja: kézműves munkák, Pál Andrásné: gyémánt kirakó, Pesti Annamária: akril festmény, Pfarcz Bence: akril festmény, Rácz Viktória: rajz, festmény, SimonKult rajzkör: alkotásai, Szili Gizella: farmertáskák, Szili Jánosné: horgolás, Szőke-Havel Csilla: asztali díszek, Zrúfkó Mária: kézzel hímzett ruhák.

G.H.H.

BÚCSÚZUNK SIMONTORNYA ELHUNYT LAKOSAITÓL: Mészáros Sándornétól, Havel Józseftől, Urbányi Ernőtől

„Elmentél egy végtelen hosszú útra, melyről visszanézni lehet, de visszajönni soha. Hazafelé nem építettek utat, de ha mégis lenne egy irány, mely otthonod felé mutat: ugye hazajönnél? Visszahozna a szeretet, letörölnéd arcunkról az Érted hulló könnyeket.”

(A névsor a Simontornyai Polgármesteri Hivatal nyilvántartása alapján készült.)

Szalóki Ági – Babakonzert

Július 31-én Szalóki Ági babakonzertjére hívtuk az apróságokat. Közel ötven szülő, nagyszülő, baba élvezhette a korosztályi sajátosságokat is figyelembe vevő előadást. Ringatók, mondókák, ölbeli játékok, élőzenés éneklés nyújtottak komplex zenei élményt a kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Ági a koncert után mesélt arról, hogy otthonról hozza a zene szeretetét, felmenői között cimbalmosok, hegedűsök is voltak. A mondókák, ringatók, népzenei hagyományok őrzése, átadása fontos számára. A 36 állomásból álló babakonzert-sorozat utolsó állomása volt Simontornya. Itt Szalai Péterrel és Csókás Zsolttal szerepeltek, velük – az ütős és gitáros kísérettel lett teljes a zenei élmény. Ezeket a koncerteket fontosnak tartja a gyerekek zenei fejlesztéséhez, a szülőkkel való kötődés erősítéséhez. Óvónőként végzett, első gyerekekhez szóló zenekarát 2004-ben alapította. A gyerekeknek való éneklés fontos számára, hiszen Ági is kisgyermekes anyuka, jól tudja, mennyire fontos a zenei nevelés a ritmus a picik számára. Első szóló lemeze is a gyerek korosztály számára

készült. Együtteseivel bejárta Európát és a Kárpát-medencét is, de műsoraival eljutott Kínába és Japánba is. A művésznő alapvetően népzenei zenét tartja magát, aki felkérésre szívesen énekel jazzt is, neves zenészekkel, pl. Szakcsi Lakatos Bélával is fellépett már, énekel Csíkszeredában a Csíki Jazz Fesztiválon a Tálás Áron Jazz-trióval és Palya Beával. Hamarosan szerepel a Förkin ír kocsmazenét játszó zenekarral egy nyári fesztiválon, énekel majd a Makám együttesel, Bognár Szilviával és Paár Julcsival is. Készül sanzonestekre és templomi koncertekre is. Következő lemeze egy világzenei album lesz, ezen számos nyelven fog énekelni.

A művésznő tevékenységét számos díjjal elismerték már, Szalóki Ági Liszt-díjas, három alkalommal kapott Fonogram-díjat. A Nemzeti Művelődési Intézet és a Petőfi Kulturális Ügynökség felkérésének örömmel tett eleget, a babakonzertnek ennek az együttműködésnek a keretében valósultak meg.

Vácziné Horváth Anikó

Unalom-űző

Nyáron már hagyományosan Unalom-űző címmel tartunk a könyvtárban kézműves foglalkozásokat. A júliusi és augusztusi alkalommal is szeretnénk volna a családoknak lehetőséget biztosítani egy-egy kellemes délelőtti eltöltéséhez. Szerencsére mindkét alkalommal volt erre igény. Sok kisgyermekes családot köszönthettünk a foglalkozásokon, melyeken Pestiné Anna vezetésével mindig ötletes tárgyak készülnek. Júliusban hangszerek készültek szívószálból és sajtos dobozból, augusztusban pedig pomponok készültek és gipszfigurákat, kavicsokat festettek azok, akik a hőség ellenére is könyvtári foglalkozást választották időtöltésül.

Vácziné Horváth Anikó intézményvezető

SZÜLETÉS JÚLIUSBAN:

**Bogdán Szabaszián
Árdelán Zsombor**

HÁZASSÁGKÖTÉS JÚLIUSBAN:

**Boros László és
Szabó Szilvia**

ZÖLDSAROK – ASZÁLY

Kedves Olvasó!

Talán megbocsátható, hogy ismét egy elszomorító témához nyúlok, ami az aszály. Tavaly, a májusi számban már írtam a fenntartható kertről, ahol kertészek írásait felhasználva tippeket osztottam meg az olvasóval. Most tudományos szakemberek írmányaihoz nyúlunk. Először az ELTE TTK egyetemi adjunktusával, dr. Parádi Istvánval készített interjúból készült összegzés következett.

Parádi István, az ELTE Növényélettani és Molekuláris Növénybiológiai Tanszék egyetemi adjunktusa szerint a megoldás a változatos ökoszisztémájú talaj vízmegtartó képességének növelésében rejlik. Jó tudni, hogy a homoktalaj például nem alkalmas arra, hogy nagy mennyiségű vizet raktározzon, túl-nomórészt átfolyik rajta a víz, és kiszárad pillanatokon belül. Ezzel szemben a vályogtalaj kisebb méretű szemcséből áll, tehát térfogatarányosan nagyobb felülethez tud kötődni a víz.

A legfontosabb vízraktározó tényező a talajban mégis a szerves anyag: minél magasabb a talaj szerveszén (humusz) tartalma, annál jobban megtartja a vizet és egyéb más növényi tápanyagokat is – mondja a szakember. Egy növény akkor érzi jól magát, ha a talaj képes az ő egészségét fenntartani. Ha a talajban több mikrobiális szervezet van, a talaj több funkciót tud ellátni. Olyan funkciókra kell itt gondolni, mint a tápanyagok mobilizációja, a víz megőrzése, átjárhatóságának fokozása, a különböző stresszhatások vagy a kórokozók elleni védekezés, vagy a mérgező anyagok megkötése.

A mulcsolás az egyik lehetséges technika, amely megakadályozza a víz elpárolgását a talaj mélyebb rétegeiből. A talaj rendszeres kapálásának, ásásának vagy gépi megművelésének talajbarát alternatívája óvja a talajt a nagy fagyoktól és a kiszáradástól, illetve hatására a talaj lényegesen kevesebb öntözést igényel. A mulcsoláshoz kerti vagy mezőgazdasági hulladékanyagot, fűnyesedéket, fakérget, szalmát vagy istállótrágyát érdemes használni. Sokat számít az is, ha a kertben sok olyan növény van, amelyeknek jelentős a gyökérzete, így az eső képes hatékonyan átítatni a talaj egészét.

Fontos az is, hogy amelyek növény főtt érzi jól magát, ne kerüljön mélyen a földbe. Parádi István éppen ezért a szántás és a kapálás helyett az ún. regeneratív földművelés technika alkalmazását ajánlja. A szántásnak és a kapálásnak ugyanis sok kedvezőtlen hatása van a talaj szempontjából: összekeveri a mikrobiális élővilágát, csökkenti a széntartalmát, megakadályozza a komplex, talajbiológiai hálózat kialakulását és talajtömörödést is okozhat.

A talaj szervesanyag-tartalma komposztálással növelhető. A komposzt talaj vízmegtartó hatása van, és ösztönzi a humusz újratermelődését is. Erre al-

kalmas a lehulló lomb, a virágok levágott szára, a kiszedett zöldségek levele, szára, a lekaszált fű és még sok más szerves anyag. A lényeg, hogy amit csak lehet, forgassuk vissza a talajba, mert annál többet segítünk a talajnak.

A kertművelés fontos módszere a növénytársítás is, ami annyit jelent, hogy olyan növényeket ültetünk egymás mellé, amelyek segítik egymás növekedését és egészségének megőrzését. Dél-Amerikából ered például a „három nővér” technika: kukoricát, tököt, babot ültetnek együtt. A kukorica magasra nő, annak a szárán felfut a bab, a babnak a gyökerei nitrogént kötnek meg, a tök pedig nagy leveleivel árnyékolja a talajt, megakadályozza a kiszáradást. Ez az eljárás a kert ökológiai egyensúlyának fenntartását szolgálja, másrészt a növényvédelemben is fontos szerepet játszik.

A folytatás pedig egy nagyon érdekes könyvről és írójáról szól. Ez a cikk 2023-as, az agroinform.hu oldalról. Látható az is, hogy egy 100 éve kiadott könyvből származnak az információk. Így az Agroinform újságírója, Horváth Attila, fel is hívja azoknál a pontoknál a figyelmet, amit a mai szakma és tudomány már másként véli.

A 2022-es extrém száraz év után előkerültek a talajnedvesség megtartására alkalmas művelési technológiák, a szárazságot jobban tűrő növények – azonban mindez nem újdonság, hiszen a témában könyv is jelent meg már 1922-ben. Szerzője Gyárfás József (Garany, 1875. aug. 7. – Mosonmagyaróvár, 1965. jún. 26.) Kossuth-díjas növénytermesztő, mezőgazdasági szakíró, a mezőgazdasági tudományok doktora.

Gyárfás József így írt: „*De ha úgy is volna, hogy mezőgazdaságunknak legnagyobb réme, az állandó szárazság ismét sújtani készül, ne találjon az minket egészen előkészületlenül és teljesen védtelenül. Ezt előmozdítani e munkám célja, melyben előadni kívánom, hogy nem idegen gazdákat majmolóan, hanem a hazai viszonyoknak megfelelően hogyan kell idehaza dry farmingot, vagy magyar szavakkal kifejezve: szárazgazdálkodást űzni.*”

A szerző már a könyv bevezetőjében leszögezi, hogy „*Magyarország éghajlata növénytermesztésre nem a legkedvezőbb, szárazföldi fekvésünk folytán időjárásunk szeszélyes, az átlagos meleg nagyobb, másrészt csapadékunk kevesebb, mint a tőlünk nyugatra fekvő államoké; ami csapadékunk van, az sem oszlik meg kellően. Ehhez járul még, hogy nálunk kisebb a levegő páratartalma, amely egyik szabályozója a vízforgalomnak a növény testében és a talajban.*” ... Hozzáteszi: ugyan az aszályt le nem győzhetjük, de különféle eljárások és

eszközök segítségével mérsékelhetjük növényeinkre gyakorolt hatását.

A szakember szerint a szárazgazdálkodás alapja, hogy a csapadékvizet az utolsó cseppig felfogjuk és megőrizzük talajainkban, növényzetünket pedig erős gyökérzetfejlesztéssel és gyors növekedéssel képessé tesszük a talajnedvesség lehető legjobb kihasználására, oly növényeket, illetve fajtákat termesztve, amelyek a vízzel takarékosan és gazdaságosan képesek bánni.

A szárazgazdálkodásban fontos az is, hogy olyan növényeket termeljünk, amelyek bírják a csapadéhiányt. E téren nagyon rossz irányba halad a magyar mezőgazdaság, a növénytermesztés nagyon egysíkú lett, csak néhány fajra épül, régen sokkal változatosabb volt. Gyárfás József az őszi vetésű növények fontosságára figyelmeztet, kiemelve például a rozs és az árpa szárazságtűrését, a tavaszi vetésű kultúrák közül pedig a cirkot, a cukorrépát és a rövid tenészeitű kukoricákat emeli ki. A fűfélék közül az árva, vagy mágocsi rozsnokot említi – ugye, ilyenről egy mai gazdálkodó már nem is igen tud... –, a takarmánynövények közül a takarmánytököket, a lucerna helyett pedig a szárazságot jobban tűrő baltacimot, illetve a somkórót, melynek hazai elterjesztésében Gyárfás Józsefnek nagy szerepe volt.

Az agrárszakember a szárazsággal szembeni védekezés fontos elemeként említi a szerves-, de még inkább a zöldtrágyázást, illetve a műtrágyák inkább többször, kis adagokban történő alkalmazását.

Könyve zárásaként pedig ezt írta: „*Ezt a földet nem annyira folyóink vizével, mint inkább verejtékünkkel öntözve tehetjük csak bővebben termővé. Hazánk java részén, ahol a szárazság állandó vendég, ahol az utolsó 100 esztendő közül 22-ben volt a szárazság következtében rossz termés, az kell tehát tértünk a helyes szárazgazdálkodásra.*”

Ismétlem, mindez 1922-ben íródott. Elgondolkodtató téma, írások. Remélem, valamit tudunk belőlük hasznosítani! És másképp nem is zárhatnám a soraimat, mint esőtáncra fel...

Köszöni a Föld!

Körtés Kinga

GASZTROSAROK Grízes-őszibarackos süti

Hozzávalók: 5 közepes db őszibarack (sárga húsú), 100 g búzadara, 1 evőkanál búzadara (a gyümölcshez), 10 dkg finomliszt (finom), 0,5 csomag sütőpor, 250 g joghurt (natúr), 2 db tojás, 8 dkg cukor, 7 dkg vaj (olvasztott), 1 g vanília (rúd), 0,5 citromból nyert citromlé.

Elkészítés: A lisztet egy tálba szitáljuk, hozzámérjük a búzadarát, belekeverjük a sütőport. A joghurtot, a tojásokat, a cukrot és a vaníliarúd kikapart magjait egy másik tálban, kézi habverő segítségével, gyorsan összekeverjük. Hozzáadjuk a már hűlt, olvasztott vajat, majd több részletben a lisztes

keveréket is. A tésztát minimum fél órát állni hagyjuk, hogy ez idő alatt a búzadaraszemek megszívassák magukat, megpuhulhassanak. Közben előkészítjük a gyümölcsöt: a barackokat megmossuk, lehúzzuk a héjukat, kimagozzuk és vékony (kb. 0,5 cm-es cikkek) vágjuk. Citromlével lecsöpögtetjük, összeforgatjuk az evőkanálnyi búzadarával, és szűrőbe tesszük, hagyjuk a levét lecsepegni. A masszát (fél gáztepsinyi méretű) kivajazott-lisztezett tepsibe simítjuk. A tetejére rakosgatjuk a barackszeleteket. Légkeverésen 160 fokra előmelegített sütőben, kb. 30-35 perc alatt megsütjük. Túpróba! Sütés ideje: 35 perc.

G.H.H.